

[Indenrigsministeren.]

Særforhold, der her og dér kan findes. Statens Bidrag foreslaas fremdeles sat til indtil en Trediedel af Kassernes Forbrug, dog ikke udover 750 000 Kr. i alt.

De sidste ti Aars Hjælpekassehistorie viser efter Regeringens Opfattelse tydeligt Nødvendigheden af at naa til indgribende Ændringer i Hjælpekasselovgivningen. Det foreliggende Lovforslag indeholder Forslag om saadanne, som jeg tror er ikke blot fornødne, men ogsaa forsvarlige. Det er Udtryk for et billigt Hensyn til de ændrede Kaar i Tiden, til Prisforholdene og Lønforholdene og andet, som her kan være bestemmende, og jeg tillader mig derfor at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og til hurtig Behandling.

Jeg skal dernæst tillade mig at fremsætte *Forslag til Lov om Bidrag af Arbejdsløshedsfonden til Kommunernes Udgifter til de kommunale Hjælpekasser i Regnskabsaaret 1927—28*. Det har, som jeg gentagende, ogsaa for et Øjeblik siden, har nævnt her i dette høje Ting, vist sig, at Kommunernes Udgifter til Hjælpekasserne siden 1. Oktober 1927, da den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse bortfaldt, er steget saaledes, at der i Regnskabsaaret 1927—28 antagelig i samtlige Landets Kommuner vil blive anvendt til Understøttelser gennem Hjælpekassen et Beløb af ca. 12 Mill. Kr., medens det tilsvarende Beløb i Regnskabsaaret 1926—27 androg 8,4 Mill. Kr. Denne betydelige Stigning maa jo antages at have flere Aarsager. Det er umiskendeligt, at der i Befolkningen findes en stadig stigende Tendens til at søge Hjælpekasserne i økonomisk vanskelige Situationer. Og der er utvivlsomt indenfor Hjælpekassernes Bestyrelse en voksende Tilbøjelighed til at give rundeligt, at give rigeligt. Og disse to parallelte løbende Tendenser nedfælder sig jo i den Vækst i Hjælpekasseudgifterne, som den Tabel, jeg har omtalt i Forbindelse med det Lovforslag, jeg for et Øjeblik siden fremsatte, tydeligt bærer Vidnesbyrd om. Men dernæst har naturligvis sideordnet med de nævnte Forhold Arbejdsløshedssituationen i høj Grad medvirket til at øge Kravene til Hjælpekasserne. Og det synes derfor rimeligt, at der af Arbejdsløshedsfonden i indeværende Overgangshalvaar ydes Kommunerne et Bidrag til delvis Aflastning af den Byrde, som Hjælpekasseudgifterne er. Men dette Bidrag bør naturligvis ikke være større, end at man med fuld Sikkerhed tør sige, at der ikke derved gennem Arbejdsløshedsfonden er ydet Bidrag til at bære nogen Del af den Stigning i Hjælpekasseudgifterne, som

følger af den førnævnte Dobbelttendens indenfor Befolkningen og indenfor Hjælpekassebestyrelserne. Det foreslaas derfor, at der af Arbejdsløshedsfonden skal ydes de enkelte Kommuner en Refusion paa en Fjerdedel af de Beløb, hvormed Hjælpekasseudgifterne i Kommunerne fra 1. Oktober 1927 til 31. Marts 1928 har oversteget Hjælpekasseudgifterne i de tilsvarende Maaener af 1926—27, dog at den samlede Refusion ikke maa komme op over 750 000 Kr. Men hvis dette Beløb, de 750 000 Kr., er mindre end Fjerdedelen af Summen af de omtalte Beløb, paa Grundlag af hvilke Refusionen i de enkelte Kommuner beregnes, saa nedsættes den Refusion, der tilkommer de enkelte Kommuner, i det Forheld, hvori 750 000 Kr. staar til det samlede Beløb, der skulde have været Grundlag for Refusionen. Jeg mener dog — med den Begrundelse, som jeg for et Øjeblik siden gav —, at denne Hjælp fra Arbejdsløshedsfonden ikke bør ydes til en Kommune, medmindre det af Tallene klart fremgaar, at indeværende Vinters Arbejdsløshed har lagt et betydeligt forøget økonomisk Tryk paa Kommunen, og det tillige af Tallene fremgaar, at Hjælpekasseunderstøttelserne udgør et væsentligt, et betydende Beløb paa Kommunens Budget. Det foreslaas derfor, at der ikke ydes Refusion til en Kommune, hvis Hjælpekasseudgifter i Vintermaanederne 1927—28 ikke har oversteget de samme Udgifter i Vintermaanederne 1926—27 med mindst 20 pCt. Hvis der ikke i en Kommunes Hjælpekasseudgifter er foregaaet en saadan Stigning paa 20 pCt. i det nævnte Tidsrum, saa tyder dette, synes jeg, med nogenlunde Sikkerhed paa, at Arbejdsløsheden ikke har været særlig tyngende i vedkommende Kommune.

Det foreslaas dernæst, at der intet refunderes til Kommuner, der i Regnskabsaaret 1927—28 gennem Hjælpekassen har udbetalt et samlet Beløb paa mindre end 50 Ø. pr. Indbygger i Kommunen. Det forekommer mig nemlig, at naar Hjælpekasseudgifterne i en Kommune er holdt under 50 Ø. pr. Indbygger, kan hele Hjælpekassesagen i Kommunen ikke have en særlig fremtrædende økonomisk Betydning eller spille nogen særlig Rolle for Kommunens Økonomi.

Dette Lovforslag gaar altsaa ud paa, at Staten gennem Arbejdsløshedsfonden skal overtage en vis Del af de Byrder, som Kommunerne har maattet bære i indeværende Vinter. Det er altsaa et Lovforslag, som tager Sigte paa den nu foreliggende Situation. Jeg skal tillade mig